

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 734
van **SOFIE JOOSEN**
datum: 5 mei 2021

aan **HILDE CREVITS**

VICEMINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING, VLAAMS MINISTER VAN ECONOMIE, INNOVATIE, WERK, SOCIALE ECONOMIE EN LANDBOUW

Toekomst aanbindstallen - Beleidsvisie

In mijn schriftelijke vraag nr. 807 van 16 september 2020 wees ik op de beslissing van melkafnemer FrieslandCampina, ook in Vlaanderen actief, om vanaf dit jaar geen melk meer af te nemen van producenten die gebruikmaken van een zgn. 'bindstal' of grupstal. Als een speler van dat formaat, en in extenso de hele Nederlandse ZuivelOrganisatie (NZO), zijn economisch model ten dienste stelt van de strijd tegen een verouderde en dierenonvriendelijke methode, heeft dat ongetwijfeld de nodige impact.

In haar antwoord stelde de minister dat volgens cijfers van het Instituut voor Landbouw-, Visserij- en Voedingsonderzoek (ILVO) Vlaanderen 725 bindstallen telde in 2019. Zelf was ze geen voorstander van een structurele uitfasering van dit stalsysteem, omdat ze overtuigd was dat de tijd zijn werk zou doen:

"Bij de bouw van nieuwe melkveestallen wordt bijna uitsluitend geopteerd voor vrijloopstallen. Vanuit economisch oogpunt zijn er verschillende redenen voor de melkveehouder om niet te kiezen voor een bind- of grupstal. In de andere melksystemen is de arbeidsbehoefte lager en het arbeidsgemak groter. Uit een onderzoek van Inagro bleek dat het in een bindstal 3 uur en 28 minuten duurt om 1000 liter te melken. In een draaimelkstal duurt dit 1 uur, in een veelgebruikt systeem zoals de visgraatmelkstal is dit 2 uur en 39 minuten. Ook ergonomisch bieden modernere systemen veel voordelen. Het melken gebeurt hier automatisch, met een melkrobot, of rechtstaand waarbij de dieren op een hoogte staan. (...) Ik zie geen reden om een overheidsgestuurd uitdoofscenario voor bindstallen te ontwikkelen. Het is een stalsysteem dat omwille van ergonomische, bedrijfs- en markteconomische redenen terugvalt en op termijn zal verdwijnen in Vlaanderen."

Ik stel vast dat in december de Deense Regering tot een andere aanpak besloot. Zij verbieden het gebruik van aanbindmethodes voor vee vanaf 2027, vanaf 2024 voor biobedrijven. Bovendien zal per 1 januari 2022 geen vergunning meer worden afgeleverd voor nieuwe bedrijven.

Ik kan de minister volgen wanneer zij stelt dat aanbindstallen weinig toekomstperspectief hebben en als stalmethode voorbijgestreefd zijn. Maar ik stel ook vast dat men in Denemarken ervan overtuigd is dat er toch ook op het vlak van vergunningen een actieve rem moet gezet worden én er een einddatum verplicht moet worden opgelegd.

1. Hoe evolueerde het aantal aanbindstallen in Vlaanderen de afgelopen 10 jaar? Zijn er al cijfers voor 2020 voorhanden? Hoe schat de minister deze evolutie in met het oog op een volledig verdwijnen van deze stalmethode in de toekomst?
2. Worden de bestaande Vlaamse aanbindstallen uitsluitend voor melkvee gebruikt of ook voor andere vee-soorten?
3. In hoeverre is het technisch mogelijk om bij de vergunning van nieuwe (melkvee)stallen de aanbindstal te verbieden, cfr. de beslissing van de Deense Regering hierover en de stelling van de minister dat dit hoe dan ook een verouderde en economisch oninteressante methode is?

HILDE CREVITS

VICEMINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING, VLAAMS MINISTER VAN ECONOMIE, INNOVATIE, WERK, SOCIALE ECONOMIE EN LANDBOUW

ANTWOORD

op vraag nr. 734 van 5 mei 2021

van **SOFIE JOOSEN**

1. De cijfers over het aantal en het soort melkinstallaties worden verzameld door ILVO binnen CONTROL, de organisatie die jaarlijks melkwinningsapparatuur en koeltanks doormeet. Er zijn slechts cijfers beschikbaar vanaf 2016. Het aantal bindstallen weergegeven in tabel 1, zijn gebaseerd op het aantal unieke melkinstallaties doorgemeten in Vlaanderen door een door CONTROL erkende technicus in het aangegeven jaar. De cijfers zijn dan ook slechts indicatief van aard en geven vooral de evolutie van het aandeel bindstallen en aandeel koeien in bindstallen weer.

Tabel 1. Aantal unieke melkinstallaties doorgemeten in Vlaanderen door een CONTROL erkende technicus in het aangegeven jaar.

Jaartal	Aantal bindstallen	% Aantal bindstallen	Aantal koeien in bindstal	% koeien in bindstal
2016	941	21,9 %	30.422	10,3 %
2017	863	20,7 %	28.308	9,3 %
2018	755	19,2 %	24.914	8,1 %
2019	725	18,3 %	24.463	7,4 %
2020	656	16,6 %	21.144	6,5 %

Bron: ILVO

2. Een bindstel is een individuele installatie om dieren periodiek vast te zetten, een stal volledig uitgerust met bindstellen is een bindstal. Ook vleesvee wordt occasioneel nog aangebonden. Bindstellen worden gebruikt om hoogdrachtige koeien enkele weken voor het werpen vast te zetten. Dit vereenvoudigt de controle op de dieren heel sterk, waardoor op het gepaste moment een keizersnede uitgevoerd kan worden, mocht dit nodig blijken. Vanuit dierenwelzijnsstandpunt is deze praktijk dan ook te verdedigen.

Ook op bedrijven waar kalveren bij de moeder zogen, worden nog bindstellen gebruikt. De kalveren kunnen dan zonder groot risico op verwonding gaan zogen en alle dieren, zowel koeien als kalveren, kunnen heel goed gecontroleerd worden door de veehouder. Deze dieren worden enkel tijdens de zoogperiode aangebonden voor een periode van een drietal maand. Daarna gaan de koeien en de kalveren terug in een groepsstal op stro of naar de weide.

Tenslotte kan het soms nodig zijn om een of meerdere dieren tijdelijk te fixeren om ze te laten herstellen van ziektes of verwondingen, ze veilig te kunnen behandelen, of eenvoudig te observeren.

3. Op dit moment is er geen reglementaire basis om bij het toekennen van de vergunning voor nieuwe stallen de aanbinstal te verbieden. Zoals aangegeven in het antwoord op de schriftelijke vraag nr. 807 van 16 september 2020 zie ik geen reden om een overheidsgestuurd uitdoofscenario voor bindstallen te ontwikkelen. Het is immers een stalsysteem dat omwille van ergonomische, bedrijfs- en markteconomische redenen terugvalt en op termijn zal verdwijnen in Vlaanderen. Tenslotte is het met name om de

redenen vermeld in het antwoord op deelvraag 2 wenselijk dat bedrijven over enkele bindstellen kunnen beschikken.